

Henvendelse vedr. "Udkast til forslag til lov om ændring af lov om social pension og forskellige andre love (Overførsel af myndighedsansvar for seniorpension til Seniorpensionsenheden m.v.)" (L 21)

Esben Schmidt
Jurist
Telefon: 25 55 19 00
es@dataproc.es.dk

Nibe, december 2020

Henvendelse vedr. "Udkast til forslag til lov om ændring af lov om social pension og forskellige andre love (Overførsel af myndighedsansvar for seniorpension til Seniorpensionsenheden m.v.)" (L 21).

Opfordring til at remediere yderligere aspekter i retstilstanden vedrørende mellemkommunal refusion for seniorpension og førtidspension

Det fremgår af betænkning afgivet af Folketingets Beskæftigelsesudvalg den 9. december 2020, at der op til 2. behandling af L 21 fremsættes ændringsforslag til lovforslagets §3 og §8, som vil medføre retablering af den hidtidige opfattelse af retsstillingen vedrørende mellemkommunal refusion for seniorpensioner og førtidspensioner tilkendt 1.7.2014 eller senere: nemlig at der er ret til refusion efter retssikkerhedslovens §9c, stk. 1 (institutionsreglen) for disse pensioner.

Dette er en meget imødeset ændring af et forhold, som igennem længere tid har skabt forvirring på området og optaget megen arbejdstid i kommunernes forvaltning. Forholdet har været problematisk, fordi den udmelding fra Ankestyrelsen, som har affødt denne problemstilling, har været i modstrid med den måde, hvorpå de IT-systemer, som har understøttet sagsgangen på området (KMD Social Pension, KMD SPK og STAR Lis), har håndteret den mellemkommunale refusion.

Ankestyrelsens nyhedsbrev af 2. december 2019, som er nævnt i betænkningen som årsag til den problemstilling, som har medført ændringsforslaget, indeholder imidlertid også 2 andre udtalelser, som indebærer en anden fortolkning af reglerne om mellemkommunal refusion end den, der hidtil har været anvendt af KMD Social Pension, KMD SPK og STAR Lis ved administrationen af reglerne. Formentlig er fortolkningen også anderledes end den, der er ved at blive programmeret ind i det nye pensionssystem, der fremadrettet skal håndtere mellemkommunal refusion på området.

Første tilbageværende problemstilling

I nyhedsbrevet er det udtalt, at når 6-årsreglen har udtømt sin virkning i de pensionsager, hvor denne er gældende, kan der ikke på ny opstå refusion efter institutionsreglen.

Dette betyder f.eks. følgende:

Situation 1: A Kommune tilkender pension til en borger i 2005. Efter 71 måneder anbringer A Kommune borgeren i B Kommune. I denne situation har B Kommune ret til refusion fra A Kommune for udgifterne til borgerens pension, så længe borgeren er anbragt, fordi der er en igangværende 6-årsregel på anbringelsestidspunktet, som udskydes under anbringelsen.

Nibe, december 2020

Situation 2: Samme situation, dog anbringer A Kommune først borgeren i B Kommune efter 73 måneder. I denne situation er de 6 år efter tilkendelsestidspunktet udløbet (for pensioner tilkendt før 2.2.2015 løber 6-årsreglen fra tilkendelsestidspunktet; for pensioner tilkendt derefter løber den fra tidspunktet for fraflytning fra tilkendelseskommunen). Herefter gælder institutionsreglen ikke længere, og B Kommune skal derfor selv finansiere udgifterne til borgerens førtidspension fra anbringelsestidspunktet.

Situation 3: A Kommune tilkender pension til en borger i 2003 og anbringer vedkommende i B Kommune efter 73 måneder. I denne situation har B Kommune ret til refusion fra A Kommune for udgifterne til borgerens pension, så længe borgeren er anbragt. Dette skyldes, at 6-årsreglen blev indført med [L. 1168/2003](#) og kun gælder for pensioner tilkendt 1.1.2004 eller senere. I denne situation er der således ikke nogen 6-årsregel, der er udløbet, hvorfor institutionsreglen gælder.

Situation 4: A Kommune anbringer en borger i B Kommune, som tilkender pension til borgeren. Derefter videreanbringer A Kommune borgeren i C Kommune. C Kommune har herefter ret til refusion fra B Kommune, indtil 6-årsreglen er udløbet. Herefter skal C Kommune selv finansiere udgiften til borgerens førtidspension, fordi A Kommune på grund af 6-årsreglens udløb fritages for at betale refusion efter institutionsreglen.

Situation 2 og 4 har hidtil været håndteret anderledes af de IT-systemer, der håndterer den mellemkommunale refusion på området. Det formodes, at i hvert fald ca. halvdelen af alle de sager, hvor både 6-årsreglen og institutionsreglen har været i spil i sager om pensioner tilkendt mellem 1.1.2004 og 1.7.2014, vil have været håndteret forkert af IT-understøttelsen i forhold til Ankestyrelsens udmelding.

Dette vil medføre løbende omfattende sagsbehandling i kommuner mhp. manuelt at rette op på forskellen mellem Ankestyrelsens og IT-systemernes fortolkning af reglerne. Sagerne vil i mange tilfælde fortsat kunne have relevans og ikke være forældet, fordi spørgsmålet om udskydelse af 6-årsreglen pga. institutionsophold stadig vil være relevant i dag, ligesom problemet fortsat vil opstå fremadrettet i sagerne.

Problemstillingen har samme bias mod institutionstunge kommuner, som den problemstilling, der søges løst med nærværende ændringsforslag, idet disse i mange tilfælde mister retten til refusion efter institutionsreglen, som lovgiver hidtil har forudsat, at de havde.

Anden tilbageværende problemstilling

Ankestyrelsens nyhedsbrev af 2. december 2019 indeholder også nogle udtalelser om retten til refusion i tilfælde som omhandlet af Ankestyrelsens principafgørelse 88-13.

Denne sag omhandler det forhold, at en borger med A Kommune som betalingskommune efter institutionsreglen tager ophold i B Kommune. Herefter tilkender B Kommune refusion til borgeren. I den periode, hvor borgeren opholder sig på botilbud i B Kommune med A Kommune som betalingskommune efter institutionsreglen, har B Kommune ret til at få refunderet udgifterne til borgerens pension efter institutionsreglen. 6-årsreglen medfører i denne situation ikke, at B Kommune skal afholde udgifterne til pension.

For det tilfælde, at borgeren derefter tager ophold i C Kommune fortsat med A Kommune som betalingskommune efter institutionsreglen, siger Ankestyrelsen i nyhedsbrevet, at 6-årsreglen ikke har været udskudt i den periode, hvor borgeren var anbragt i B Kommune, og B Kommune modtog refusion efter institutionsreglen.

Nibe, december 2020

Dette kan få betydning for længden af den periode, C Kommune kan få ret til refusion efter 6-årsreglen, men også efter institutionsreglen, da denne efter Ankestyrelsens udtalelse jo ophører, når 6-årsreglen er udløbet.

Denne udtalelse synes at være i strid med den hidtidige fortolkning af reglerne i IT-understøttelsen på området.

Endvidere indeholder Ankestyrelsens udtalelse følgende passus i relation til problemstillingen: *"Det følger dels af, at refusionsreglerne kun regulerer den aktuelle opholdskommunes ret til refusion..."*

Usikkerheden om rækkevidden af denne udtalelse har givet anledning til usikkerhed i flere sager, om hvorvidt reglerne om samspillet mellem 6-årsreglen og institutionsreglen altid skal bedømmes individuelt for hver enkelt opholdskommune i en sag.

Konkret vil dette kunne medføre følgende situation:

A Kommune tilkender pension til en borger i 2008. 2 år senere anbringer A Kommune borgeren i B Kommune, hvor borgeren forbliver anbragt i 4 år. I disse 4 år udskydes 6-årsreglen i forhold til B Kommune, således at denne har ret til refusion i 4 år efter 6-årsreglen, hvis borgeren derefter ophører med at være anbragt, men fortsat bor i B Kommune.

Hvis derimod borgeren bliver videreanbragt i C Kommune, og reglerne skal bedømmes individuelt for denne kommune på dette tidspunkt, hvor denne bliver borgerens aktuelle opholdskommune, vil resultatet være, at borgeren ikke indenfor de sidste 6 år har været anbragt i C Kommune, hvorfor 6-årsreglen i forhold til C Kommune vil være udløbet. Herefter vil C Kommune ikke have ret til refusion efter 6-årsreglen, og idet udløbet af 6-årsreglen medfører bortfald af institutionsreglen, vil C Kommune ikke have ret til refusion efter nogen af reglerne.

En sådan fortolkning af reglerne vil afgjort være i strid med den hidtidige fortolkning, som er programmeret ind i IT-understøttelsen på området, idet denne forudsætter, at udskydelse af 6-årsreglen i en mellemkommende kommune altid vil komme en senere kommune til gode.

Det vil medføre betydelige administrativ sagsbehandling i kommunerne manuelt at skulle rette op på de forhold, som IT-systemerne konsekvent håndterer forkert.

Disse 2 problemstillinger vil fortsat give anledning til megen tidsspilde og tovtrækkeri i det kommunale system samt hos Ankestyrelsen, hvis ikke retsstillingen autoritativt fastslås – også i forhold til eventuel tilbagevirkende kraft. Det er derfor oplagt at afklare problemstillingerne via lovgivning. Problemstillingerne påvirker forståelsen af flere tusind eksisterende sager på landsplan, og de vil også have stor betydning for den igangværende programmering af det kommende pensionssystem. Hvis ressourcspild skal undgås, bør disse 2 problemstillinger remedieres snart.

Lovgiver opfordres derfor kraftigt til også at remediere disse problemstillinger hurtigst muligt, om end det givet tidsfristerne for behandling af L 21 måske ikke vil kunne komme til at ske i denne ombæring.

Med venlig hilsen

Esben Schmidt